

אלזה לסקר-שילר

רצינו להתנשק, לא?

שלושה שירים

מגרמנית: ירדן בן-צור

אלזה לסקר-שילר (1869-1945), משוררת, מחזאית וציירת יהודייה-גרמנייה, נמנית עם הדמויות הבולטות בחוגי האקספרסיוניזם הגרמני. היא נולדה באלברפלד שבמערב גרמניה, וב-1894 עברה לברלין יחד עם בעלה הראשון. שם הצטרפה לחוגי האוונגרד והספרות המודרניסטיים, וב-1899 הוציאה את קובץ השירה הראשון שלה. לצד מפעלה השירי והאמנותי רב ההשראה, גילמה לסקר-שילר בחייה פרפורמנס אוריינטלי חוצה-מגדרים וזהויות, שפלל בין השאר את האלטר-אגו המפורסם ביותר שלה, הנסיך יוסוף מתבי, אך אכלס יקום שלם של דמויות. היא פרסמה שירים ואיורים במרבית גיליונות כתב העת האקספרסיוניסטי החשוב "דר שטורם" (Der Sturm), וביניהם שלושת השירים המובאים כאן. בשנותיה האחרונות התגוררה לסקר-שילר בירושלים, ושם כתבה כמה מיצירותיה הגדולות ביותר.

האהבה

הַחֵבֵא אוֹתִי בְּמֶתֶק דָּמָךְ
תִּפְר אוֹתִי אֶל חֶפְתִּי עוֹרָךְ.
תִּמְיד נִשָּׂא לֵב מְלֻבֹּתִינוּ.
תִּפְר פּוֹעֵם
שׁוֹמֵר עַל סִפִּינוּ סְרוּגִים.
הֵיכֵן יִשְׁאִיר הַמּוֹת אֶת לְבִי?
בְּבֹאֵר, רוֹחֶשֶׁת בְּזֵרוֹת –
בְּגֵן, עוֹמֵד בְּאֲבָנִיּוֹת –
אֶל נֶהָר זוֹעֵף יִשְׁלִיכֶהוּ.
אֲנִי חֲרָדָה מְלִילָה
עֶקֶר כּוֹכְבִים,
כִּי אֵינְסָפוֹר כּוֹכְבִי לְבִי
מְזֻהָבִים אֶת רְאֵי־דָמָךְ.
אֶהְבֶּה פְּרָחַה רְבֻגִּית מְאֻהָבֶתְנוּ.
הֵיכֵן יִשְׁאִיר הַמּוֹת אֶת לְבִי?

לברברי

טפות דמך הגסות
מתוקות על עורי.
אל תקרא את עיני בוגדות
כי הן חגות ברקיעי;
אני רוכנת בחייה אל לילך
ומלמדת את כוכביה לשחק.
אני פוסעת בשיר דרך השער החלוד
של הלתה.
אני אוהבת אותה וקרבה לבנה
ומטהרת על בהונות צליניות.
נושאת את לבך שגבה,
את הגביע הטהור לקראת המלאכים.
אני אוהבת אותה כמו אחרי המות
ונשמת פרושה מעליה –
נשמת רותה מכל היסורים,
תמונותיה הכואבות מטלטלות אותה.
אך פורחים ורדים כה רבים
שארצה להגיש לה;
הו, אני רוצה להעניק לה את הגנים כלם
בזר אחד.
תמיד אהגה בך,
עד ישקעו העננים.
רצינו להתנשק,
לא?

לנסִיךְ מרוקו

הו, אַתָּה מֵתֵק אֶהְבֵּתִי, פָּנִיךָ הֵן גַּן הַדִּקְלִים שְׁלִי,
עֵינֶיךָ נִילוֹסִים מְנַצְנָצִים
בְּנוֹחוֹת סָבִיב הַמְּחוּל שְׁלִי.
בְּפָנֶיךָ כְּשׁוֹפִים
כָּל דְּמוּיֵי דָמוֹי,
כָּל הַלִּילוֹת שְׁהִשְׁתַּקְּפוּ בִּי.
כְּשִׁשְׁפָּתֶיךָ נִפְתָּחוֹת,
הֵן מְסַגְּרוֹת אֶת הַתַּעֲלִיּוֹת־רוּחִי.
תָּמִיד הַפְּעִימָה הַזֹּאת אַחֲרֶיךָ,
וּלְעוֹלָה כָּבֵד הָעֲלִיתִי אֶת נִשְׁמָתִי.
נִשֵּׁק אוֹתִי בְּאֲדִיקוֹת,
מִשְׁחָק הַלֵּב הַמְּתַקֵּן,
בּוֹא נִתְחַבֵּא בְּשִׁמְיִם,
הו, מֵתֵק אֶהְבֵּתִי.